

KT

Kunnalliset palkat ja henkilöstö

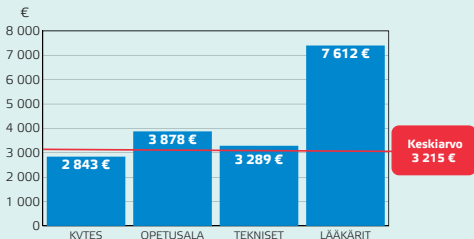
Tilastoesite syyskuu 2019

www.kt.fi

Keskiansiot sopimusaloittain (kokonaisansio)

Kokoaikaiset kuukausipalkkaiset vuonna 2018

Kunta-alan yleisimmät työaikajärjestelmät ja vuosityöajat 2019*

	Tuntia	Osuus henkilöstöstä
Yleistyoaika (38 tuntia 45 min/vko)	1 651–1 767	34 %
Jaksotyöaika** (116 tuntia 15 min/3 vko)	1 580–1 692	29 %
Toimistotyöaika (36 tuntia 45 min/vko)	1 566–1 676	13 %

* Kunta-alan sopimusten mukaisia säännöllisiä vuosityöaikoja, joista on poistettu arkipyhät ja vuosilomat.

** Jaksotyön päivittäisestä työajasta on vähennetty ruokatauko (20 min), joka yleensä sisältyy työaikaan.

Kunta-alan palkkausjärjestelmä

Kunta-alan palkkausjärjestelmän tavoitteena on tukea kuntien ja kuntayhtymien toiminnan tuloksellisuutta, motivoida henkilöstöä hyvin työsuorituksiin ja pitää kunta-alan palkat kilpailukykyisinä.

Palkka muodostuu tehtäväkohtaisesta palkasta (perusteena tehtävien vaativuus), henkilökohtaisesta lisästä (perustuu työssä suoriutumiseen ja ammatinhallintaan), työkokemus- tai muusta vuosisidonnaisesta lisästä, työaikakorvauksista, muista sopimusten mukaisista lisistä, palkkioista ja korvauksista sekä mahdollisista tulospalkkioista.

Virka- ja työehtosopimuksissa on palkkahinnoittelut, joissa on todettu peruspalkat eli tehtäväkohtaiset vähimmäispalkat. Kunnissa ja kuntayhtymissä harkitaan paikallisesti maksettavan tehtäväkohtaisen palkan suuruus ottaen huomioon tehtävien vaativuus, kunnan palkanmaksuvara sekä alueen työmarkkinatilanne ja yleinen palkkataso.

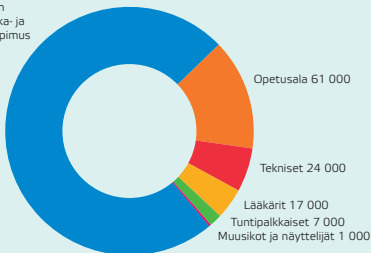
Tehtävien vaativuuden arvioinnissa käytettävät yleiset vaativuustekijät on määritelty sopimuksissa. Henkilökohtaista osaamista ja suoriutumista arvioidaan kehityskeskusteluissa.

Työaikakorvauksia maksetaan epämukavalta työajalta (ilta, yö, viikonloppu, arkipyhä, varallaolo) sekä lisä- ja ylityöajalta. Opettajien ylituntipalkkiot tilastoituvat säännöllisen työajan ansioon ja lääkäreiden päivystyskorvaukset ylityökorvauksiin.

Tulospalkkio on ryhmäkohtainen palkkio. Tulospalkkioita maksetaan 0,21 % palkkasummasta.

Henkilöstö sopimusaloittain 2018 421 000 henkilöä

Kunnallinen
yleinen virka- ja
työehtosopimus
311 000

Kokonaisansioiden rakenne sopimusaloittain 2018, %

	KVTES	Opetusala	Tekniset	Lääkärit
Tehtäväkohtainen palkka	84,7	76,9	80,4	65,7
Palveluajkaan sidotut lisät	5,2	12,6	6,2	4,0
Henkilökohtainen lisä	1,3	0,7	4,3	2,5
Muut säännöllisen työntekijän lisät	7,6	7,8	5,8	7,4
Lisä- ja ylityökorvaukset	1,2	2,0	3,3	20,4
Yhteensä	100	100	100	100

Sopimusjärjestelmä on joustava

Sopimusjärjestelmä on kunta-alalla joustava. Valtakunnallisilla virka- ja työehtosopimuksilla sovitaan palkoista ja työajoista. Kunnat ja kuntayhtymät voivat myös tehdä paikallisia sopimuksia. Neuvottelumenettelystä ja neuvotteluosapuolista on sovittu kunta-alan pääsopimuksella.

Kunta-alan sopimukset 1.2.2018–31.3.2020

Kunta-alalla on viisi sopimusala: Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus (KVTES), opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus (OVTES), teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimus (TS), lääkärin virkaehtosopimus (LS) sekä tuntipalkkaisten henkilöstön työehtosopimus (TTES). Kunnallisten virka- ja työehtosopimusten sopimuskausi on 1.2.2018–31.3.2020.

Sopimuksen rakenteelliset muutokset

Sopimuskaudella sopimuskorotukset ovat keskimäärin 3,5 %. Lisäksi maksettiin tuloksellisuuteen perustuva paikallinen kertaerä vuoden 2019 alussa. Työ- ja virkaehtosopimusten mukaisia lomarahoja leikattiin 30 prosentilla ajanjaksolla 1.2.2017–30.9.2019.

Tuntipalkkaisten kokonaiskeskituntiansio

Tuntipalkkaisten kokonaiskeskituntiansio oli 15,19 euroa lokakuussa 2018. Naisten kokonaiskeskituntiansio oli 14,22 euroa ja miesten 15,34 euroa.

Palkat, ammatit, tutkinnot

Tietoa kunta-alan ansioista,
ammattinimikkeistä ja tutkinnoista
www.kt.fi

Kunnat ovat hyviä työnantajia

Suomessa on 311 kuntaa ja noin 118 kuntayhtymää, joiden palveluksessa on yhteensä 421 000 palkansaajaa eli viidenes työllisestä työvoimasta.

Kunnat ja kuntayhtymät henkilöstömäärän mukaan 2018

Palkkaa saavan henkilöstön lukumäärä	Kunnat %	Kuntayhtymät %	Yhteensä %
-99	17,4	34,1	22,3
100-249	27,0	14,7	23,4
250-499	19,9	15,5	18,6
500-999	15,4	15,5	15,5
1 000-1 499	7,1	5,4	6,6
1 500-2 499	6,1	3,9	5,5
2 500-4 999	3,9	6,2	4,5
5 000-50 000	3,2	4,7	3,6
Yhteensä	100	100	100
Keskim. henkilöstöä	934	1 009	956
Henkilöstön määrä	290 000	130 000	421 000

Kunnat ja kuntayhtymät ovat keskimäärin suuria työnantajia ja työnantajakoko on kasvanut.

Keskiansioita lokakuussa 2018

Keskimääräinen kokonaisansio lisineen euroa/kk

Ensihoitaja	3 561
Fysioterapeutti	2 658
Hammashoitaja	2 363
Henkilöstöpäällikkö	5 214
Erikoislääkäri	8 871
Kaupunginjohtaja	9 752
Kiinteistönhoitaja	2 459
Kirjastonhoitaja	2 677
Kunnanjohtaja	6 998
Kokki	2 333
Koulunkäynninohjaaja	2 109
Kätilö	3 335
Laitoshuoltaja	2 159
Lukion rehtori	6 027
Lastenhoitaja	2 364
Lastentarhanopettaja	2 663
Luokanopettaja	3 582
Lähihoitaja	2 743
Maatalouslomittaja	2 495
Palkkasihteeri	2 584
Palomies	3 201
Perhepäivähoitaja	2 012
Psykologi	3 737
Päiväkodin johtaja	3 414
Sairaanhoitaja	3 163
Siivooja	2 029
Sosiaalityöntekijä	3 549
Terveyskeskushammaslääkäri	6 402
Terveyskeskuslääkäri	6 791
Ylilääkäri	10 031
Kunta-ala keskimäärin	3 215

Kunta-alan neuvotteluosapuolet

Kuntatyönantajat	Pääsopijajärjestöt
KT edustaa Manner-Suomessa työmarkkinoilla 295 kuntaa ja 118 kuntayhtymää	Julkisen alan unioni JAU JHL, JYTY
	Kunta-alan koulutettu hoitohenkilöstö KoHo SuPer, Tehy, Suomen Palomiesliitto
	Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO mm. OAJ, Lääkäriliitto, Eläinlääkäriliitto, Hammaslääkäriliitto, KTN, Suomen Terveystieteiden liitto, Talentia, Akavan Erityisalat

Henkilöstö (421 000) pääsopijajärjestöittäin:
JUKO 30 %, Julkisen alan unioni 27 %, KoHo 31 %,
ja järjestäytymättömät 12 %.

Tiedot palkoista, työajoista ja henkilöstömääristä sekä -rakenteista ovat Tilastokeskuksesta lokakuulta 2018.

Henkilöstömenot 21 miljardia euroa

Vuonna 2019 kuntien ja kuntayhtymien henkilöstömenot ovat arviolta 21 miljardia euroa, josta palkkakustannukset ovat 16,8 miljardia euroa ja työnantajan maksamat eläke- ja muut välilliset sosiaalivakuutusmaksut 4,2 miljardia euroa. Noin puolet kuntien kaikista menoista on henkilöstömenoja.*

Koko julkista taloutta koskevat suunnitelmat talouden tasapainottamiseksi usean vuoden aikana voivat osaltaan aiheuttaa kunnissa myös henkilöstömenosäästöjä, toimintojen uudelleenjärjestelyjä ja tehostamista.

Sairauspoissaolot

Sairauspoissaolojen määrä kasvoi 2000-luvulla aina vuoteen 2008 asti, jolloin sairauspoissaoloja oli kunta-alalla keskimäärin 19,4 päivää yhtä henkilötyövuotta kohden. Vuonna 2018 sairauslomien määrä oli keskimäärin 17 päivää. Tutkimuksen kunnissa 22 % henkilöstöstä ei ollut päivääkään poissa oman sairauden vuoksi.

Keskimääräiset sairauspoissaolopäivät (kalenteripäivää) yhtä henkilötyövuotta kohden

Vuosi	Kaikki	Miehet	Naiset	Vakituiset	Määräaikaiset
2000	16,8	14,6	17,6	18,5	12,1
2005	19,0	15,6	20,3	20,7	13,8
2010	18,4	14,9	19,5	19,5	14,5
2015	16,5	12,9	17,6	17,5	12,8
2018	17,0	13,0	18,2	18,0	13,5

Lähde: Työterveyslaitoksen Kunta10-tutkimus ja Helsingin kaupunki

* Lähde: Kuntaliitto

Eläköityminen kunta-alalla

Kevan vuoteen 2038 ulottuvan ennusteen mukaan kunta-alan nykyisestä henkilöstöstä arvioidaan siirtyvän vuosittain eläkkeelle lähimmän viiden vuoden aikana noin 3,1 % vakuutetuista eli noin 16 000 henkilöä/vuosi. Eläkepoistuma vaihtelee mm. ammattiryhmittäin ja alueellisesti.

Kunnallinen henkilöstö 2018

Kokoaikaisia	364 000
Osa-aikaisia	56 000
Sivutoimisia	1 000
Henkilöstöstä naisia	80 %
Kuukausipalkkaisista naisia	81 %
Tuntipalkkaisista naisia	15 %
Virkasuhteisia	26 %
Työsuhteisia	74 %
Vakinaisia	77 %
Kuukausipalkkaisia	414 000
Tuntipalkkaisia	7 000
Henkilöstön lukumäärä yhteensä	421 000

Kunnallinen henkilöstö ammattiryhmittäin 2018

Ammattiryhmä	Lkm	%
Johtajat ja ylimmät virkamiehet	8 000	1,9
Erytisasiantuntijat	131 000	31,1
Asiantuntijat	110 000	26,1
Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	16 000	3,7
Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	115 000	27,3
Muut työntekijät	41 000	9,9
Yhteensä	421 000	100

Johtajiin ja ylimpiin virkamiehiin kuuluvat kuntien ja kuntayhtymien ylimmän johdon lisäksi mm. rehtorit ja päiväkotien johtajat. Erytisasiantuntijoista suurimpia ryhmiä ovat opettajat, lääkärit, lastentarhanopettajat sekä sosiaalityöntekijät. Kunta-alan suurin yksittäinen ammattiryhmä sairaanhoitajat kuuluu asiantuntijoihin.

Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijöihin kuuluvat esim. toimistovahtimestarit. Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijöitä ovat mm. lähihoitajat, lastenhoitajat, kotipalvelutyöntekijät sekä koulunkäynninohjaajat. Muita työntekijöitä ovat esim. siivoajat, keittiötyöntekijät ja maatalouslomittajat.

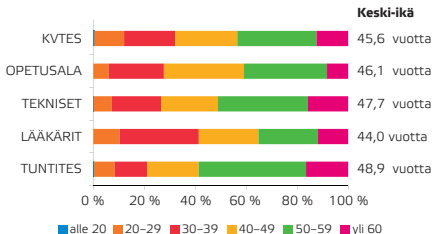
KT Kuntatyönantajat

KT Kuntatyönantajat on kunta-alan työnantajajärjestö ja työmarkkinakeskusjärjestö. KT neuvottelee ja sopii kunta-alan virka- ja työehtosopimukset yhdessä pääsopijajärjestöjen kanssa ja antaa kuntatyönantajille suosituksia palvelussuhteesta, tuloksellisuutta ja työelämän laatua koskevissa asioissa. KT:n tehtävät on säädetty lailla.

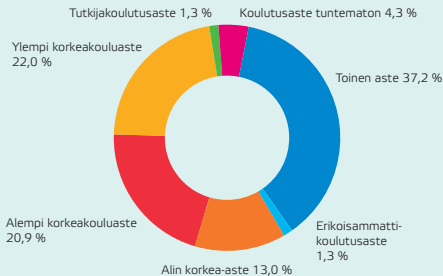
Henkilöstön keski-ikä

	Keski-ikä, vuotta
Naiset	45,8
Miehet	45,6
Kuukausipalkkaiset sopimusaloittain	
• KVTES	45,6
• OVTES	46,1
• Tekniset	47,7
• Lääkärit	44,0
• Muut	45,9
Tuntipalkkaiset	48,9
Vakinaiset	47,8
Määräaikaiset	38,4
Kokoaikaiset	45,8
Osa-aikaiset ja sivutoimiset	45,5
Koko kunnallinen henkilöstö	45,7

Sopimusalojen henkilöstö ikäluokittain 2018

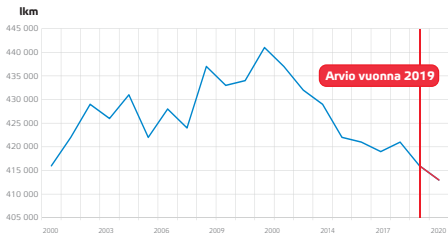
Kunnallinen henkilöstö koulutusasteittain 2018

Kunnallinen henkilöstö koulutusaloittain 2018

Koulutusala	% henkilöstöstä
Terveys- ja hyvinvointialat	45,9
Kasvatusalat	10,1
Palvelualat	9,6
Kauppa, hallinto ja oikeustieteet	7,5
Tekniikan alat	6,7
Humanistiset ja taidealat	5,8
Muut tai tuntemattomat koulutusalat	4,3
Yhteiskunnalliset alat	3,2
Yleissivistävä koulutus	2,1
Luonnontieteet	2,0
Maa- ja metsätalousalat	1,7
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne (ICT)	1,1
Yhteensä	100

Kunnallinen henkilöstö 2000–2020

Lokakuussa 2018 kunta-alalla työskenteli 421 000 henkilöä.

Lisäksi palkattomalla virkavapaalla tai työlomalla oli 30 000 henkilöä.

Lukumäärissä eivät ole mukana sivutoimiset tuntiopettajat.

